

ІСТОРІЯ

УДК 821.161.2.09:94(477.83)

Володимир ГАЛИК,
м. Дрогобич

СПІВПРАЦЯ ІВАНА ФРАНКА ІЗ ОНУФРІЄМ ПАШУКОМ (НА МАТЕРІАЛАХ ЛИСТІВ ДО І. ФРАНКА)

У статті на основі кореспонденцій Онуфрія Пашука до Івана Франка простежено особливості взаємин та співробітництва між ними. Встановлено, що зміст дослідженого епістолярію недостатньо вивчений для дослідниками як біографії, так і наукової діяльності Івана Франка.

Ключові слова: Іван Франко, Онуфрій Пашук, листи, співпраця.

Halyk V. Cooperation of Ivan Franko with Onufriy Pashuk (on materials of letters to I. Franko). In the article on the basis of correspondences of Onufriy Pashuk to Ivan Franko is traced the feature of mutual relations and collaboration between them. It is set that maintenance of investigational epistolyarii is quite a bit interesting for researchers as well as biographies so scientific activity of Ivan Franko.

Key words: Ivan Franko, Onufriy Pashuk, letters, cooperation.

Постановка проблеми. При вивченні наукової, суспільно-політичної та культурно-освітньої роботи Івана Франка значне місце посідає епістолярна спадщина. Кореспонденції окремих дописувачів до І. Франка служать в першу чергу, для дослідження особливостей творчості й діяльності вченого, доповнюють його біографічні матеріали. У цій площині варто звернути увагу на кореспонденції до І. Франка від засновника видавництва «Універсальна бібліотека» Онуфрія Пашука. Дані листи є малознаними. Вони знаходяться у фонді Івана Франка відділу рукописних фондів та текстології Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України (далі – І. Л.).

Аналіз досліджень. Проблема взаємин І. Франка із О. Пашуком уже була предметом зацікавлення ряду дослідників-франкознавців. Зокрема, взаємозв'язки І. Франка з вищезгаданим кореспондентом простежуються у науковій праці Б. Якимовича, який досліджуючи видавничу діяльність Івана Франка окремим сюжетом торкнувся проблеми співпраці вченого з видавництвом «Універсальна бібліотека» та її засновником [31; 452–470; 32]. Водночас, деякі аспекти даної проблеми представлені у франкознавчих працях Р. Горака та Я. Гнатіва [2; 3]. Даного питання торкався і автор статті, який, характеризуючи кореспонденції

до І. Франка, зробив акцент на аналізі взаємин через призму кореспонденцій, які були надіслані вченому О. Пашуком з Трускавця [1]. З огляду на це, ставимо собі за мету на матеріалах маловідомого епістолярію Онуфрія Пашука до Івана Франка прослідкувати особливості взаємин та співробітництва між ними.

Виклад основного матеріалу. Постать Онуфрія Пашука відома перш за все тим, що саме він став засновником видавництва «Універсальна бібліотека», у якому довгий час друкував свої праці Іван Франко. О. Пашук народився 25 червня 1881 р. у селі Скорики на Збаражчині (тепер Підволочиський район Тернопільської області). Окрім того, що був засновником видавництва, відомий як перекладач і освітній діяч. Закінчив гімназію в місті Тернопіль, філологічний відділ філософського факультету Львівського університету. Жив і працював у Львові. Переклав та опублікував у 1905 р. 1-й том роману Б. Пруса «Фараон», роман Ф. Купера «Звіробійник», праці Ж. Масперо «Старинна історія східних народів», І. Гена «Нариси із старинного світу» та ін. У 1909 р. заснував і очолив видавництво «Універсальна бібліотека», де друкувалися твори світових класиків, в тому числі і Івана Франка. Підтримував дружні стосунки з І. Франком, зокрема у 1898 р. став учасником його передвиборчої кампанії на Збаражчині. На початку 1-ї світової війни в серпні 1914 р. виїхав до Австрії, де в дорозі пропав безвісти [4, 8; 26; 27; 31, 451-453; 32, 297-298].

На сьогодні епістолярна спадщина О. Пашука до Івана Франка налічує двадцять одиниць кореспонденції. Це листи із різних місцевостей – Трускавця (чотири листи), по одному з Корчіва і Беркута (Жаб'є), два з Ясенова Горішнього, сім із Львова та п'ять із Скориків.

Переглядаючи кореспонденції, бачимо, що між І. Франком та О. Пашуком тривала тісна видавнича співпраця, яка розпочалася ймовірно з 1904 р., коли вчений був одним із керівників Українсько-руської Видавничої Спілки. Про це свідчить лист О. Пашука до І. Франка від 18 січня 1905 р. з Ясенова Горішнього біля Криворівні. Із змісту листа бачимо, що О. Пашук лікувався в Карпатах і водночас інтенсивно працював над видавничими проектами Українсько-руської Видавничої Спілки. Разом із листом О. Пашук надіслав І. Франку рукопис власного перекладу книжки видатного французького сходознавця Жоржа Масперо «Старинна історія східних народів» та просив не гніватися, що затримав працю, яку обіцяв закінчити ще в грудні 1904 р. Перекладач не зумів знайти відповідників для кількох французьких фраз і просив І. Франка допомогти йому та оцінити якість усього перекладу [12, 280]. Далі О. Пашук пише: «Також прошу ласкаво написати мені, чи переклад буде

ілюстрований і чи зазначувати місяця, де могли б бути поміщені ілюстрації» [12, 280–281]. І. Франко привітав видання цього твору, кажучи: «Се переклад прегарного підручника славного французького єгиптолога Жоржа Масперо, зроблений із найновішого французького видання, що вийшло в 1904 році. Невважаючи на те або власне тому, що се праця пешорядного спеціаліста, вона написана так ясно та приступно, що її з користю і приємністю може прочитати не лише гімназійний ученик, але також кожний письменний селянин...» [28]. Цього ж року побачила світ, згадувана у листі О. Пашука до І. Франка [12, 282], праця Іполита Тена «Нариси із старинного світу», яку переклав О. Пашук із французької на українську мову [30]. Таким чином, виконуючи замовлення для «Літературно-наукової бібліотеки», О. Пашук удостоївся престижу величного перекладача. Також із вище аналізованого листа О. Пашука до І. Франка видно, що за тематикою перекладів О. Пашука спостерігав І. Франко, який, очевидно, і був їх редактором.

Із листів до І. Франка, які О. Пашук надсилав з Трускавця, дізнаємося, що протягом 1905 р. О. Пашук проходив лікування у цьому місті і потребував на це певних коштів. Оскільки обсяг зобов'язань, які він взяв на себе щодо перекладів для видань Українсько-руської Видавничої Спілки, був таким значним, що перекладач просив І. Франка, як одного з керівників цього видавництва, владнати його фінансові справи, надіславши йому у Трускавець завдатком за роботу 50 золотих римських [8, 285]. Про це мова йде також і в поштової листівці від 12 вересня 1905 р., яку автор теж відправив з поштової скриньки Трускавця [23, 287]. Як видно з наступного листа, який І. Франко отримав від О. Пашука від 17 вересня 1905 р., вчений виконав прохання автора схвально, владнавши фінансові справи з одним із директорів Українсько-руської Видавничої Спілки Денисом Лукіяновичем [11, 289–291]. Це, в свою чергу, дало можливість молодому перекладачеві поправити здоров'я та продовжувати дальшу працю.

Останній лист з Трускавця О. Пашука до І. Франка був відправлений 30 травня 1906 р. У ньому автор повідомляє вченого, що «...лист сей пишу до Вас з Трускавця. Я приїхав тут недавно з Відня, де по місяці назад вертаю. Тому прошу не гнівати ся, що удам ся до Вас з невеличкою просьбою. Іменно: коли можливо, то прошу прислати мені дещо на рахунок перекладу з Вістника а разом може маєте що до перекладу то прошу мені вислати а я виготовлю його як найскорше. Як самі знаєте, я лічу ся і потрібую гроший. Тому, колиб Ви могли вислати мені бодай з 30 з[о]л[отих] р[инських], я бувби Вам за се дуже вдячний» [15, 4–5]. Разом із листом О. Пашук надсилає до «Літературно-наукового ві-

стника», редактором якого був І. Франко, «одноактову комедію одного з найвизначніших сучасних англійських драматургів Б. Ш. «O man of destiny». Се річ справді незвичайно гарно і тому надію ся, що приймете її до Вашого журналу.» [15, 2–3] На той час О. Пашук також працював над перекладом творів Рамбо і Маспера [15, 2–3; 16, 293–295].

У зв'язку з хворобою І. Франко відходить від активної діяльності в Українсько-руській Видавничій Спілці і через це відповідно на деякий час взаємини О. Пашука та І. Франка припиняються. Упродовж 1909 р. О. Пашук зробив ряд нових перекладів зі світової літератури, зокрема, переклав твори Еміля Золя, Генріха Кляйста та інших. У зв'язку з цим він замислив видавати серію «Універсальна бібліотека» і хотів залучити до співпраці в ній І. Франка. Першим твором, який І. Франко передав О. Пашукові для опублікування в «Універсальній бібліотеці», був його переклад із грецької епохального твору Апулея «Амор і Психе» [27; 31, 457].

Цікавою є інформація у листі О. Пашука до І. Франка від 16 січня 1910 р. про точний початок друку в «Універсальній бібліотеці» індійської легенди І. Франка «Цар і аскет», друк якої «зачнеться в п'ятницю сего тижня, тож прошу ласкаво виготовити вступ, аби можна його друкувати в однім аркуші» [9, 297]. Це притаманна риса для наукової діяльності І. Франка, адже відомо, що чимало передмов до творів чи перекладів вчений писав навіть тоді, коли їх головний текст уже був на набірному верстаті. Далі О. Пашук пише: «Вишенського в книгарні дістати не можна, тому буду просити випозичити мені на час друку свій примірник, який безперечно у Вас знайдеться. Заразом прошу подати заголовок свого твору про Вишенського, тому що буду мусів оголосити його в проспекті» [9, 297]. Тут варто зазначити, що задум у І. Франка про написання поеми «Іван Вишенський» виник у зв'язку з дослідженням життя і творчості українського письменника XVI-XVII ст. Івана Вишенського. У 1911 р. І. Франко надрукував дану поему в 10 частині «Універсальної бібліотеки». Крім передмови та самого тексту поеми, у виданні поміщено переклад твору І. Вишенського «Облачення диявола-миродержця» під назвою «Лови сього світу», а також статтю «Іван Вишенський, його час і письменницька діяльність» [29].

Лист від 11 липня 1910 р. від О. Пашука повідомляє вченого, «що адміністрація У[ніверсальної] Б[ібліотеки] з нинішнім днем переходить в руки п. Бруна Гіжовського. Складаю частину сих трудів, які доси спочивали на мені, на його плечі, і надію ся, що ціла справа лише зискає на тім і запорукою тут для мене його розуміє інтересу, чесність та солідність і запал, з яким він до роботи приступає. Тож прошу на будуче

у всіх справах адміністративних, а навіть редакційних відноситися до нього» [7, 301]. Далі О. Пашук дякує вченому за прихильність до видавництва і сподівається, що ця серія «...в нашім житю може з часом відіграти немалу ролю» [7, 303].

З огляду на сказане цікавим є той факт, що у наступному – 1911 р., відносини між О. Пашуком та І. Франком значно ускладнюються. Такий поворот подій саме простежується у наступних листах О. Пашука до І. Франка. Зокрема, у листі від 10 липня 1911 р., який О. Пашук написав І. Франку зі Скорик, вимальовуються зародки конфлікту. У кореспонденції О. Пашук цікавиться, чи І. Франко збирається друкувати під його фірмою після виходу числа 15 «Універсальної бібліотеки». Якщо ж нічого не пішло для друку, то І. Франко повинен почекати з подальшим виданням, тому що близчим часом його виробництво переходить на друк за власні кошти. Якщо ж І. Франко почав уже щось друкувати, то він повинен повідомити «в кількох числах вийде випуск і коли», тому що він повинен про це знати, оскільки має помістити в часописах відповідну заяву. В кінці листа автор просить відповісти й прохає вислати йому кілька примірників числа 15 «Універсальної бібліотеки», щоб він сам прочитав та зміг кілька примірників роздати селянам [6, 307, 309]. Отже, бачимо, що І. Франко не вважав за належне повідомляти О. Пашука про власні видавничі плани в «Універсальній бібліотеці».

Через кілька днів – 17 липня 1911 р. І. Франко отримує ще один лист від О. Пашука, в якому автор не заперечує, щоб І. Франко друкував під його фірмою нові випуски, навіть до 19 числа, про що повідомив його І. Франко у надісланій поштівці. Проте, О. Пашук пропонує кілька своїх умов, з яких і видно причини непорозумінь. Першопричиною конфлікту, за словами О. Пашука, стало те, що І. Франко забрав собі увесь наклад «Царя і аскета» (числа 11/12), заплативши видавцеві лише 40 крон при тому, що друк цієї книжечки склав 200 крон, а продажна ціна накладу – 1400 крон [10, 311–312].

З огляду на це видавець заходився зобов'язувати І. Франка повернути йому 140 крон, які він виплатив друкарні, оскільки «зиск з цілого накладу ч. 11–12 буде на всякий випадок, принаймні так великий, що не схочете, ще побіч свого забирати і мій вклад. Тому дальший друк ч. 16–19 роблю залежним від того, чи Ви схочете прихилити ся до мого жаданя чи ні» [10, 313].

Із змісту кореспонденції О. Пашука до І. Франка від 21 липня 1911 р. бачимо, що вчений запропонував О. Пашуку продовжувати продавати наклад «Царя і аскета» в книгарні до моменту погашення Франкових витрат на друк та виплати його гонорару, після чого книжки повинні

продаватися уже на користь видавця [13, 315–316]. Така умова І. Франка не влаштувала О. Пашука, на що він зауважив, що у випадку непродажу книжок, він отримає цей залишок книжками і тому пропонує «... з гори ділити всякий вплив з «Царя і Аскета» проміж себе (на що Ви ледви чи згодили б ся), або відчислити собі певну скількість книжок, яка по відчисленню книгарського рабату могла б покрити Ваш вклад, а решту звернути мені, аби я міг ними свobodно розпорядити ся. Сей останній випадок вважаю конечним, бо ж лише тоді може се бути для мене корисним» [13, 316–317]. Далі О. Пашук пропонує вченому звеліти книгарні, щоб після його приїзду до Львова (близько 20 серпня цього ж року), книгар віддав йому залишки тиражу, зазначивши: «Надію ся, що справу сю налагодите в згаданий спосіб, хоч би на те, аби закінчили ся між нами всякі непорозуміння» [13, 317].

У листі від 9 серпня 1911 р. до І. Франка О. Пашук знову, але уже в ультимативній формі, вимагає повернути йому 140 крон, які він вложив у видання «Царя і аскета» [17, 275] й наголошує: «На випадок, коли б я до трох днів не дістав ані гроший, ані відповіді, буду мусів розпочати кроки судові, що зовсім не принесе Вам ніякої користі – не знаю, які Ваші заміри що до сего накладу (ч. 11-12), однак самі признаєте, що так справи ставити не можна. Ви мали нагоду переконатися, що я був досить виrozumілий в сій справі і що взагалі я не хотів хапатися остаточних средств. Коли ж покажуть ся з Вас брак доброї волі так я буду мусів шукати собі справедливости сам» [17, 275-276].

Проте, на свою вимогу О. Пашук докладної відповіді не отримав. Про це дізнаємося із поштової картки до І. Франка від 28 серпня 1911 р., де автор пише: «З Вашої остатної картки бачу, що Ви взагалі не почуваете ся до нічого» [25, 325]. Мабуть, І. Франко образився й надумав полишати подальшу співпрацю з видавництвом «Універсальна бібліотека». Незважаючи на загострення відносин, О. Пашук все ж таки просить І. Франка: «Може принаймні будете ласкаві відослати мені клішу, яку я тут мушу мати, бо буду друкувати профізорично на провінції. Мимо всього не убираю даного Вам позволення заповнити дальші числа до 19... Буду тут адже друкувати від 20 ч. Коли кліша буде Вам потрібна, то на той час прислю Вам її або можете дати собі зробити до Гебедіса, се коштує не багато». В кінці автор повідомляє вченого, що з невирішеною між ними проблемою уже ознайомлюється адвокат [25, 325].

Погодженості між собою О. Пашук та І. Франко не дійшли, про що дізнаємося із листа О. Пашука до І. Франка від 24 листопада 1911 р. О. Пашук пише: «Мимо того, що Ви казали видати мені з книгарні по 1.000 примірників ч. 9, 11–12 і 14 мені доси книжок не видали. Прошу

ласкаво надати мені відповідь, чого властиво жадаєте. Коли не хочете видати своїх книжок виданих під моєю фірмою с[е] є[сть] ч. 9 і 14, так будьте ласкаві видати мені число 11-12. Прошу о безпроволочну відповідь через того самого післанця, який доручить Вам сей лист» [19, 321–323]. Мабуть, і цей лист І. Франко проігнорував, тому що невдовзі О. Пашук відправляє йому із Львова поштівку з пропозицією зустрітися у Гранд-готелі, де проживав у номері 32, і ця зустріч мала відбутися в одну із листопадових субот 1911 р. в 11-й годині зранку або 4-тій годині після обіду [18, 327]. А втім, чи відбулася ця зустріч чи ні, так і невідомо, хоча очевидним є те, що відносини О. Пашука з І. Франком таки були розірваними.

Висновки. Іван Франко отримав два десятки листів від О. Пашука. Проблематика листів у цілому однотипна і розкриває особливості перекладацької та видавничої діяльності як І. Франка, так і самого кореспондента. На жаль, залишаються невідомими листи І. Франка до О. Пашука, які б у свою чергу дали можливість більш детально заповнити прогалини у взаємовідносинах між ними.

ЛІТЕРАТУРА

1. Галик В. Кореспонденти Івана Франка із Трускавця / В. Галик // Дрогобицький краєзнавчий збірник. – Дрогобич : Коло, 2012. – Вип. XVI. – С. 533–545.
2. Горак Р. Іван Франко / Кн. восьма. Роки страждань / Р. Горак, Я. Гнатів. – Львів : Видавничий центр імені Івана Франка, 2007. – 546 с.
3. Горак Р. Іван Франко / Кн. дев'ята. Катастрофа / Р. Горак, Я. Гнатів. – Львів : Видавничий центр імені Івана Франка, 2008. – 480 с.
4. Мучка М. Рецепція творчості Гайнріха фон Кляйста в літературному процесі України XIX – XX століть. : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філ. наук. – Тернопіль, 2010. – 20 с.
5. Онуфрій Пашук. – Режим доступу. – <http://toloka.hurtom.com/viewtopic.php?t=24075>.
6. Пашук О[нуфрій]. Лист до І. Франка від 10 липня 1911 р. з Скориків (Підволочиська). – І. Л. – Спр. 1633. – С. 307, 309.
7. Пашук О[нуфрій]. Лист до І. Франка від 11 липня 1910 р. з Львова. – І. Л. – Спр. 1633. – С. 301, 303.
8. Пашук О[нуфрій]. Лист до І. Франка від 15 серпня 1905 р. з Трускавця. – І. Л. – Спр. 1633. – С. 285.
9. Пашук О[нуфрій]. Лист до І. Франка від 16 січня 1910 р. з Львова. – І. Л. – Спр. 1633. – С. 297.
10. Пашук О[нуфрій]. Лист до І. Франка від 17 липня 1911 р. з Скориків. – І. Л. – Спр. 1633. – С. 311–314.
11. Пашук О[нуфрій]. Лист до І. Франка від 17 серпня 1905 р. з Трускавця. – І. Л. – Спр. 1633. – С. 289–291.

12. Пашук О[нуфрій]. Лист до І. Франка від 18 січня 1905 р. з Ясенова Горішнього. – І. Л. – Спр. 1633. – С. 279–282.
13. Пашук О[нуфрій]. Лист до І. Франка від 21 липня 1911 р. з Скориків. – І. Л. – Спр. 1633. – С. 315–318.
14. Пашук О[нуфрій]. Лист до І. Франка від 30 квітня 1910 р. з [Львова]. – І. Л. – Спр. 1633. – С. 299–300.
15. Пашук О[нуфрій]. Лист до І. Франка від 30 травня 1906 р. з Трускавця. – І. Л. – спр. 1703. – С. 2–5.
16. Пашук О[нуфрій]. Лист до І. Франка від 5 грудня 1906 р. з Львова. – І. Л. – Спр. 1633. – С. 293, 295.
17. Пашук О[нуфрій]. Лист до І. Франка від 9 серпня 1[911] р. з Корчіва. – І. Л. – Спр. 1633. – С. 273, 275–276.
18. Пашук О[нуфрій]. Лист до І. Франка від [1911] р. з Львова. – І. Л. – Спр. 1633. – С. 327–328.
19. Пашук О[нуфрій]. Лист до І. Франка від 24 листопада 1911р. з Львова. – І. Л. – Спр. 1633. – С. 321, 323.
20. Пашук О[нуфрій]. Лист до І. Франка від 28 липня 1911 р. з Скориків. – І. Л. – Спр. 1633. – С. 319.
21. Пашук О[нуфрій]. Лист до І. Франка від 7 жовтня 1910 р. з [Львова]. – І. Л. – Спр. 1633. – С. 305–306.
22. Пашук О[нуфрій]. Листівка до І. Франка від 1 червня 1905 р. з Ясенова Горішнього. – І. Л. – Спр. 1633. – С. 283–284.
23. Пашук О[нуфрій]. Листівка до І. Франка від 12 вересня 1905 р. з Трускавця. – І. Л. – Спр. 1633. – С. 287.
24. Пашук О[нуфрій]. Листівка до І. Франка від 25 серпня 1904 р. з Беркута (Жабє). – І. Л. – спр. 1633. – С. 277–278.
25. Пашук О[нуфрій]. Листівка до І. Франка від 28 серпня [19]11 р. з Скориків (Підволочиська). – І. Л. – Спр. 1633. – С. 325–326.
26. Пашук Онуфрій Дем'янович // Видатні діячі та почесні громадяни Підволочисьщини. – Режим доступу. – <http://www.irp.te.ua/index.php>.
27. Пашук Онуфрій Дем'янович // Видатні діячі та почесні громадяни Підволочисьщини // <http://www.irp.te.ua/index.php>.
28. Франко І. Жорж Масперо. Старинна історія східних народів. Том. Перший. З французького переклав Онуфрій Пашук. Львів. Накладом Українсько-руської видавничої спілки. З друкарні Наукового товариства імені Шевченка під зарядом К. беднарського. 8-ка, стор. 1–224. Ціна 2 кор. 80 сотиків // Франко І. Зібрання творів у 50-ти т. – К. : Наукова думка, 1986. – Т. 47. – С. 354.
29. Франко І. Іван Вишенський. – Універсальна бібліотека. – Ч. 10. – Львів : Наклад автора. Друкарня В. А. Шайковського, 1911. – 57 с.
30. Франко І. Іпполіт Тен. Нариси із старинного світу. З французького переклав О. Пашук («Літературно-наукова бібліотека». С[ерія] II. Ч[исло] 118). Львів. 1905. Накладом Українсько-руської видавничої спілки. З друкарні Наук[ового] тов[ариства] ім. Шевченка. Ст. 112, 16°. Ціна 65 сот. Зміст: 1) Платонова молодіж. Ст. 1–52. – 2) Ксенофонтів похід. Ст. 53–100 // Франко І. Зібрання творів у 50-ти т. – К. : Наукова думка, 1982. – Т. 37. – С. 7.

31. Якимович Б. Іван Франко – видавець. Книгознавчі та джерелознавчі аспекти. – Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2006. – 691 с.

32. Якимович Б. Іван Франко та Онуфрій Пашук: Співпраця у виданні «Універсальної бібліотеки» // Од слова путь верстаючи й до слова ... : зб. на пошану Роксолани Петрівни Зорівчак, д-ра філол. наук, професора, заслуженого працівника освіти України. – Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2007. – С. 297–313.

УДК 94 (477.83) “14/17”

Микола ГАЛІВ,
м. Дрогобич

ПРАВОВА (МАЙНОВА) ТА АДМІНІСТРАТИВНА НАЛЕЖНІСТЬ СЕЛА ЛІТИНЯ НА ДРОГОБИЧЧИНІ У XV – XVIII СТ.

В статті проаналізовано правову (майнову) та адміністративну належність села Літиня (зараз територіальна громада Дрогобицького району Львівської області) у період Пізнього Середньовіччя та Ранньомодерні часи. Показано кількаразову зміну власників та адміністративного підпорядкування села протягом XV – XVIII ст.

Ключові слова: Літиня, шляхтичі Літинські, Дрогобицьке староство, Самбірська економія.

Haliv M. The legal (property) and administrative belonging villages Litynia on Drohobychchyna in XV – XVIII centuries. The article analyzes the legal (property) and administrative belonging villages Litynia (now in Drohobych district, Lviv region) in the late Middle Ages and Early modern times. Displaying repeated change of the villages owners and administrative subordination within XV – XVIII century.

Key words: Litynia, nobles Litinski, Drohobych starostwo, Sambir economy.

Постановка проблеми. Історичні витоки села Літиня (зараз територіальна громада Дрогобицького району Львівської області) за легендою сягають своїм корінням у XIII ст., а за письмовими джерелами – у XV ст. (перша письмова згадка – 5 жовтня 1415 р. [6]). Протягом усього часу свого існування село неодноразово змінювало власника та територіально-адміністративну належність, що, здебільшого, визначало адміністративно-правові, соціально-економічні та певною мірою культурно-освітні контексти його історичної минувшини. З огляду на це, вважаємо актуальним (науково доцільним) розкрити правову (майнову) та адміністративну належність